

A Tahy Olga Városi Könyvtár 2021. évi beszámolója

3441 Mezőkeresztes, Összekötő u. 28.

1. Vezetői összefoglaló

a. sikerek, eredmények és trendek (használati mutatók alapján)

A Tahy Olga Városi Könyvtár életében is – hasonlóan a többi intézményhez – a 2021. év is rendhagyó évnek számított. Az év első négy hónapjában nélkülöztük a könyvtárhasználókkal a személyes találkozást, de az online térben is megtaláltuk azokat a lehetőségeket, melyekkel kielégítettük a használók igényeit. Azok a hónapok sem teltek hasztalanul, amelyeket a járványügyi helyzetre való tekintettel zárt keretek között töltöttünk. Az év első hónapjaiban is jutott idő a szakmai munkában való elmaradással is foglalkozni, mint pl. katalóguscédulák készítése, a raktári rend kialakítása, a kölcsönző helyiségekben található dokumentumok átválogatása és a raktárba helyezése és a selejtezés előkészítése stb., illetve az online térben is igyekeztünk játékos, valamint ismeretterjesztő anyagokkal népszerűsíteni a megváltozott, ideiglenesen digitális könyvtárhasználatot. A Corvina rendszer online katalógusában is sikerült a régi rendszerből való konvertálás hibáit elkezdni javítani.

Bár a 2021-es év kevesebb programmal valósult meg, az intézmény épülete a szűkös könyvtári terek miatt nem tud magas színvonalú, nagyobb létszámot is elbíró rendezvényt szervezni, nagyobb közösségnek teret adni és mivel a Művelődési Ház is zárva volt ezért szűkösek voltak a 2021-es év programjai. A jövőben célszerűnek tartom átgondolni a fenntartó részéről egy új, a kulturális intézményeket összefogó, egységes épület létrehozását. Az IKSZT dolgozóival való közös munka, együttműködés a jövőben is hasznos lehetne, azonban ehhez jelenleg – külön telephelyek – nem adottak a feltételek.

Sajnos a sokrétű tevékenységhez még mindig kevés személyi feltétellel rendelkezünk, a nyári diákmunkások és az iskolai közösségi szolgálatban részt vevő tanulók munkája minden évben nagy segítség számunkra, számuk növelése ezért fontos az intézményünk számára.

b. tárgyévi fejlesztések, innovatív lépések

A 2021-es év lehetőségeihez mértén próbáltunk több országos és helyi szakmai napba bekapcsolódni a járványügyi helyzethez igazodva, illetve saját szervezésű rendezvényeket megvalósítani. Ebben az évben már sikerült csatlakoznunk a már hagyománynak számító Közösségek Hetéhez és sikerült megvalósítani októberben, a másik nagy rendezvénysorozatunkat az Országos Könyvtári Napokat, melynek most is nagy sikere volt.

- c. az eredményeket jelentősen befolyásoló (pozitív vagy negatív) körülmények

Az olvasáskultúra fejlesztésében és népszerűsítésében való aktív részvétel rendkívül fontos, és a vezető szerep vállalásával mozdítható előre. Könyvtárunk új használók bevonásával törekszik az olvasási kompetenciák fejlesztésére, új módszerekkel és programokkal az olvasáskultúra fejlesztésére, illetve a könyvtárhasználat népszerűsítésére. Közösségi szolgáltatásaival és a felnőttképzés támogatásával elősegíti az életminőség javítását, a foglalkoztatottság és az egyének versenyképességének növelését. A cél elérése érdekében az országos kezdeményezésekhez való csatlakozás mellett saját programokat is szervez, a helyi közösségeknek helyet, megjelenést biztosít. Színvonalas irodalmi rendezvényekkel, hagyományos könyves ünnepekkel népszerűsíti az olvasást, a könyvtárhasználati szokások kialakulását. Törekszik a könyvtárhasználók igényeinek kielégítésére, mind a programok, mind pedig az olvasói szokások tekintetében. A megfelelő információs gyűjtemények építéséhez, a gyűjtőköri szabályzatban foglaltakon túl, figyelembe veszi a különféle korosztály érdekeltségi területeit is, igazodva a gazdasági, társadalmi, kulturális, politikai folyamatok változásaihoz.

2. Stratégiai célok végrehajtása

- a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által

Az intézmény aktív szereplője a város közművelődési életének. A dokumentumállomány folyamatos gyarapítása és feltárása biztosított. Sajnos az első négy hónapban be voltunk zárva a pandémia miatt, ezért nagymértékű csökkenés mutatható ki az előző évekhez képest a könyvtárba látogatók, kölcsönzők és kölcsönzött dokumentumok számában.

- b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

Az Önkormányzattal való nagyon jó kapcsolatnak köszönhetően a több pályázatban bevonják a könyvtári intézményt is. Ezáltal 2021-ben is folytatódhatott a könyv és filmklub, mely programok által nagyon sok gyermek és felnőtt rendszeres használója lett könyvtárunknak. Igyekszünk minél több pályázati forrást kihasználni, többek között DJP és az érdekeltségnövelő támogatásnak köszönhetően szintén több programot és eszközt tudtunk beszerezni.

3. Szervezet

2021 évben pénzügyi forrás hiányában nem történt szervezeti átalakítás, így a Könyvtár szervezeti felépítése továbbra is 1 fő könyvtárvezető és 2 fő könyvtáros maradt. Az évről évre bővülő feladatkörök, a sokrétű tevékenységek (digitalizálás, a digitális dokumentumok szolgáltatása és a gyermekprogramok folyamatos előkészülete, az azokra való felkészülés) mellett a könyvtár szolgáltatásainak, programjainak minőségi megőrzése is szükségessé tenné további dolgozó alkalmazását is a könyvtárban.

4. Infrastruktúra

a. fizikai terek állapotának változása

A könyvtár épületének fizikai tereiben 2021-ben nem történtek változások, viszont az évről évre bővülő dokumentum állomány és az könyvtári épület szűkös adottságai beszűkítették az elhelyezési lehetőségeket ezért, rendkívül fontos és szükséges lenne egy külső raktár, irattár beszerzése ahol többek között a raktári állományt és az elmúlt évek irattári dokumentumait tudnánk tárolni.

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

2021-ben is az érdekeltségnövelő támogatásból bővítettük az IKT eszközállományunkat, figyelemben véve az országos rendezvényeink előkészületeihez és megvalósításához szükséges hiányzó informatikai eszközök beszerzésének elsőségét.

c. egyéb infrastruktúra

A mosdók felújítása évek óta időszerű lenne, de sajnos ez 2021-ben sem történt meg, ezen kívül az épület elhelyezkedése miatt késő tavasztól kora őszig a nyári hónapok melegsége miatt elviselhetetlen hőség van a könyvtári terekben, ennek megoldása is feladat lenne, melyet légkondicionálók felhelyezésével tudnánk kiküszöbölni. Ez is a jövő feladata lesz.

5. Gyűjteményi információk

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

Az évek folyamán nagy segítséget jelentett a költségvetésen felül kapott érdekeltségnövelő támogatás összege. Az érdekeltségnövelő támogatás összege 2021-ben 1.011.000,- Ft volt, ebből 707.700,- Ft-ot költöttünk könyvbeszerzésre, az összeg 30%-át (303.300,- Ft) pedig informatikai eszközök beszerzésére fordítottuk. A helytörténeti gyűjteményt folyamatosan bővítjük, azonban kevés számban jelennek meg olyan (nyomtatott) dokumentumok, amelyek értékesítési forgalomban fellelhetők, 2021-ben 2 db ilyen tematikájú beszerzésünk volt. Viszont a sajtógyűjteményünk helyismereti része folyamatosan bővült, melyet a közösségi szolgálatot végző középiskolai tanulók segítségével naprakészen digitalizáltunk.

b. gyűjteményfeltárás

A gyűjteményfeltárás az egyes dokumentumokról a katalogizáló modul (CAT) segítségével szabványos bibliográfiai rekord készítése által történik, ezzel kapcsolatban az adatbázis hibáinak javítása, gondozása mind a bibliográfiai, mind az authority rekordokat illetően feladat.

c. állományvédelem

A beérkező dokumentumok szerelése (a gerincen raktári jelzet, szükség szerint tasakban kölcsönző cédula, tulajdonbélyegző használata az előírás szerinti oldalakon), a konkrét részlegre történő elhelyezése szinte mindennapi folyamat, bár a KELLO-val kötött szerződés szerint teljes felszereléssel ellátva kapjuk a dokumentumokat, azonban hibalehetőségek előfordulhatnak, melyek javítása azonnali feladatként ellátandó.

d. digitalizálás

Könyvtárunk főként a helyismereti dokumentumokat digitalizálja állományvédelmi céllal, így 2017-től digitalizált régi folyóiratok, intézménytörténeti vonatkozású képi dokumentumok, térképek, régi fotók, képes levelezőlapok (helyi vonatkozásúak) kerültek állományvédelmi jelleggel gyűjtőkörünkbe, azonban nem sikerült még olyan adatbázist létrehozni, amellyel ezeket a dokumentumokat nyilvánossá, elérhetővé tudnánk tenni a használók számára.

Gyűjteményünket a mindenkori olvasói igényeknek megfelelően igyekszünk építeni, könyvtári tereinkben is próbálunk elkülönített helyiségeket kialakítani a különböző témájú szép-, illetve szakirodalmi egységeknek megfelelően.

6. Szolgáltatások (változások, trendek)

a. célcsoportok számára (gyermekek, hátrányos helyzetűek, nemzetiségek, zenét kedvelők stb.) kialakított szolgáltatások eredményei

Kiemelkedően fontosnak tartjuk a legfiatalabb korcsoporttal (óvodások, bölcsődések) való foglalkozásokat, mert ez által hozzájárulunk az olvasás népszerűsítéséhez, és az olvasóvá való neveléshez. Feladatunk, hogy megismerjék a könyvtár tereit, szabályait és az itt található dokumentumokat. Reméljük, hogy a gyerekek által a szülők is kedvet kapnak és több időt fognak tölteni a könyvtárban, kihasználva a könyvtári szolgáltatásokat. Erre nagyon jó példa a Baba-mama klub, mert így már pici korban hozzászoknak a gyerekek a könyvtári légkörhöz, nagyobb korban bátrabban felkeresik a könyvtári tereket és ezáltal olvasóvá válnak. Ennek köszönhetően már iskolás korban is szívesen látogatják és használják a könyvtár által nyújtott lehetőségeket. 2021-ben is több alkalommal vettek részt a helyi óvodai csoportok foglalkozásainkon.

b. helyben elérhető szolgáltatások

Helyben használt szolgáltatásaink: beiratkozás, kölcsönzés, fénymásolás, szkennelés, spirálozás, nyomtatás, laminálás. A statisztika adatokat figyelembe véve, ahhoz képest, hogy az év nagy részében a könyvtár zárva volt nem csökkent a pénzügyi bevétele a könyvtárnak. Sajnos a beiratkozott olvasók száma és ezáltal a kölcsönzések száma nagymértékű csökkenést mutat.

c. távolról elérhető szolgáltatások

Az eddigi években a Könyvtárunkban is elérhető, saját adatbázison kívül, a NAVA (Nemzeti Audiovizuális Archívum) és Hungaricana rendszereken felül 2021-ben egy magánszemély adakozásának segítségével sikerült előfizetnünk az Arcanumra, mely adatbázisba szintén rengeteg helyismereti anyagot találunk melyeket tematikusan gyűjtünk, mentünk és helyezünk a helyismereti gyűjteményünkbe. A felhasználók a Corvina rendszernek köszönhetően otthonról is elérhetnek több online intézhető szolgáltatást, többek között a dokumentumainknak hosszabbítását, a könyvtárban megtalálható dokumentumok elérhetőségét, előjegyzést stb.

d. közösségi szolgáltatások: rendezvények, klubok, képzések, kiállítások

A 2019-ben elkezdett programokat ebben az évben is folytattuk, úgymint könyvklub, filmklub, baba-mama klub, melyek minden hónapban megvalósultak a nyitva tartásunk függvényében. 2021-ben nagyon büszkéek vagyunk arra az országos könyvtári napok alkalmából több nagyobb programot sikerült megvalósítani melyeknek nagy sikerük volt. Kiemelten fontos az ilyenkor megrendezett kiállítás melynek alapját 2021-ben helyi fotók adták, melyekből az 1920-as évekből napjainkig sikerült a település lakóitól fotókat beszerezni így évtizedekre bontva megtudtuk valósítani a 2021-es tematikájú kiállítást, amihez a többi programot igazítva igazán színvonalas rendezvénysorozatot hoztunk létre: a már hagyománynak számító süti versenyt, fotózást, író-olvasó programot, és az elmaradhatatlan gyerekprogramokat. Ezeken kívül a továbbiakban is helyet biztosítottunk a különböző szervezeteknek, alapítványoknak, civileknek, és nem utolsósorban a helyi értéktárnak megbeszéléseik, gyűléseik alkalmával.

e. online felületek (honlap, közösségi média)

A vírus helyzet miatt a könyvtár folyamatosan újabbnál újabb tartalmakat töltött fel a közösségi oldalára, ilyen volt pl. Múlt idéző, helyismereti feladatok, fejtörők, totók.

7. Minőségirányítás

a. használói elégedettségmérés

Minőségirányítási rendszer bevezetése még nem történt meg azonban törekedtünk arra, hogy felhasználóink igényei, szükségait felmérjük és ezért készítettünk igényfelmérő lapot, melyet a 2021-es évben sajnos nem tudtunk felhasználni. Viszont az előző évek felméréseinek eredményei alapján alakítottuk a 2021-es év szolgáltatásait is.

b. önértékelés

Az intézmény aktív szereplője a város közművelődési életének. A városi önkormányzat támogatja a költségvetéssel az állománygyarapítást és gondoskodik a könyvtár fenntartásáról. A dokumentumállomány folyamatos gyarapítása és feltárása biztosított. A számítógépes feldolgozottság a könyvek tekintetében teljes körű. Rendezvényeink sikeresek, pozitív visszajelzéseket kapunk. A helytörténeti dokumentumok feldolgozása és digitalizálása még mindig hiányos.

8. Tudományos kutatás és kiadványok

A Tahy Olga Városi Könyvtár tudományos kutató munkát nem végez. A Borsodi Mezőség Kulturális Alapítvány munkájában Könyvtárunk összes munkatársa részt vett és a negyedévente megjelenő Korkép című folyóirat és a kiadott könyvek szerkesztésében és terjesztésében is aktívan közreműködünk.

9. Partnerségi együttműködések

a. kiemelt téma: könyvtári, közgyűjteményi, közművelődési, közoktatási együttműködés és az önkéntesség

A partnerkapcsolati háló kiépítése, folyamatos karbantartása fontos feladata az intézménynek.

Az intézmény aktívan vett és vesz részt az Iskolai Közösségi Szolgálat támogatásában. A közoktatási intézmények tanulói számára biztosítjuk az iskolai közösségi szolgálatot, mely nagymértékben járul hozzá a könyvtár és a szolgáltatások megismeréséhez.

10. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a. könyvtár megjelenése médiumokban

Büszkék vagyunk arra, hogy évről évre a könyvtárunk több sajtómegjelenést megél, köszönhetően a programjainknak, rendezvényeinknek melyekre felhívásokkal adunk a lakosok tudtára így egyre többen vesznek tudomást ezekről. Ez alapján egyre több helyi és megyei hatáskörű média is tudomást szerez könyvtárunk rendezvényeiről melyek különlegesség alapján választanak egy-egy hírt mely szerintük is megjelentetésre alkalmas.

b. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculat, kommunikáció)

Partnereink a helyi sajtó és média munkatársai, akik rendszeresen felkeresik intézményünket és közvetítenek szolgáltatásainkról. A város programajánló portáljaival rendszeres kapcsolatban állunk, folyamatosan töltjük fel rendezvényeinket.

A helyi televízió műsorában rendszeresen ajánlják a könyvtári eseményeket. A szakmai szervezetekkel nagyon jó kapcsolatot ápolunk, tervünk, hogy a helyi intézményekkel, civil szervezetekkel az előző években kialakult kapcsolatokat továbbra is ápoljuk, ami a 2021-es évben már sikerült is több alapítvánnyal helyi intézménnyel sikeres rendezvényeket valósítottunk meg.

11. Összefoglaló a megyei hatókörű városi könyvtár által

- a. a megye területén működő könyvtárak együttműködésének szervezésével kapcsolatos tevékenységének intézményre gyakorolt pozitív hatásairól,

A megye területén működő könyvtárak együttműködésének nagyon pozitív hatása van a könyvtárunkra nézve, főként a könyvtárközi szolgáltatás kapcsán. Továbbá rendkívül hasznosnak találjuk a Magyar Könyvtárosok Egyesületének Borsod Megyei Szervezetével való kapcsolatunkat is, hiszen rendkívül sok szakmai szempontból is fontos szakmai programon továbbképzésen, baráti találkozón tudtunk részt venni 2021-ben is.

- b. a könyvtár tevékenységét segítő 2021-ben nyújtott szolgáltatásairól,

Bármely szakmai kérdésben bizalommal fordulhatunk a megyei hatáskörű könyvtárhoz, hiszen mindig készséggel állnak rendelkezésünkre. Pl.: A Corvina rendszer elakadásánál mindig hasznos és azonnali segítségnyújtást adnak. Ezen kívül az országos rendezvénysorozatoknál is szakmai, anyagi támogatást illetve promóciós anyagokat is mindig kapunk tőlük.

- c. a települési könyvtár fejlesztésével kapcsolatosan végzett koordináció keretében a fenntartónak megtett javaslatokról,

Mivel hivatalosan nem tartozunk a megyei hatáskörű könyvtár alá, tehát nem vagyunk KSZR tagkönyvtár, fenntartónk a helyi önkormányzat, ezért ez a terület nem releváns ebben a kérdésben.

12. A koronavírus-járvány okozta változásokról

- a. a pandémia hatására kialakított új szolgáltatások milyen mértékben befolyásolták a szolgáltatási környezetet és ezek milyen módon voltak fenntarthatóak a 2021-es évben?

Törvényi szabályozás miatt a világjárvány elején behozott új könyvtári szolgáltatások (ablakon való kölcsönzés, házhozszállítás) nem volt lehetséges, így ez volt az oka, hogy zárva tartásunk alatt az új szolgáltatások kivitelezése 2021-ben már nem volt lehetséges. Ezt a hátrányt fordítottuk a könyvtár szakmai hiányosságainak behozatalára, mint például selejtezés előkészítése, irattár, iktatás rendbe tétele stb.

- b. hogyan befolyásolta a világjárvány az intézmény meglévő stratégiáját, illetve a középtávú stratégiai tervezést?

A világjárvány befolyásolta az intézmény működését. A partnerkapcsolati intézményekkel kialakított már rendszeresnek mondható programjaink, úgymint könyvtárhasználati óra, olvasáskultúra-fejlesztő programokat nem tudtuk megvalósítani, az aktuális járványügyi jogszabályok miatt.

Dátum: 2022. február 10.

Balog Katalin *Okos Katalin*
Tahy Olga Városi Könyvtár
vezetősége nevében a könyvtár dolgozói
Balog Katalin és Okos Katalin
mh. könyvtáros

Dátum: 2022. február 10.

.....
aláírás
Fenntartó

HATÁROZATI JAVASLAT

**Mezőkeresztes Város Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2022.(II.24.) határozata
a Tahy Olga Városi Könyvtár 2021. évi működéséről szóló beszámolóról**

Tárgy: A Tahy Olga Városi Könyvtár 2021. évi működéséről szóló beszámoló

Mezőkeresztes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Tahy Olga Városi Könyvtár 2021. évi működéséről szóló beszámolót és az alábbi határozatot hozza:

Mezőkeresztes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja a Tahy Olga Városi Könyvtár 2021. évi működéséről szóló beszámolót.

A képviselő-testület munkájuk elismeréseként köszönetét fejezi ki a Tahy Olga Városi Könyvtár munkatársai részére a 2021. évben a település érdekében végzett tevékenységükért.

Felelős: Majoros János polgármester
Molnár-Bódizs Nóra intézményvezető

Határidő: azonnal